

Storebror samhället och hur det påverka dig!

USA ska få veta européers sexliv och politiska åsikter

Ett nytt avtal mellan EU och USA om utlämning av personuppgifter om flygpassagerare har väckt en storm i Europaparlamentet och EU:s dataskyddsmyndighet. Överenskommelsen, som ersätter ett tidigare avtal, marknadsförs som integritetsvänligt men har visat sig innehålla ett antal "giftpill". Bland annat kan information om EU-medborgares politiska åsikter, hälsa och sexualliv lämnas ut till amerikanska myndigheter för långtidslagring.

Den nya överenskommelsen börjar gälla i månadsskiftet juli/augusti, alltså nu. Formuleringarna hölls i det längsta hemliga för såväl Europaparlamentet som EU:s dataskyddsmyndighet (The European Data Protection Supervisor). När ordalydelsen väl kom till allmän kännedom resulterade den i mycket starka reaktioner. Peter Hustinx, EU:s högste dataskyddsansvarige, har skrivit ett brev till EU-kommissionen där han uttrycker "allvarlig oro" för avtalet och säger att det "saknar föregångare".

Europaparlamentet har samma inställning. Med nästan 90 procent av ledamöternas stöd antogs en resolution där avtalet utsätts för mycket hård kritik. I resolutionen står bland annat att parlamentet "med oro noterar att känsliga data (till exempel avslöjande rasmässigt eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk tro, medlemskap i fackföreningar och data som avslöjar individers hälsa eller sexualliv) kommer att överlämnas till DHS [USA:s Department of Homeland Security, red. anm.] och att dessa data kan användas av DHS under särskilda omständigheter".

Några andra exempel på kritiken i parlamentets resolution:

- Amerikansk användning och lagring av personuppgifterna kan förändras av USA utan förhandling med EU.
- Personuppgifterna ska inte bara användas av amerikanska myndigheter i det så kallade kriget mot terrorismen utan även för andra, ospecificerade ändamål.
- Personuppgifterna ska sparas betydligt längre tid än tidigare. Bland annat ska de sparas i sju år i vad som kallas "aktiva analysdatabaser", vilket enligt Europaparlamentet leder till en stor risk för massiv så kallad personprofilering (att låta en programvara analysera människors livsstil, personlighet etc). På andra håll kan uppgifterna komma att sparas i upp till 15 år.
- Det till media spridda påståendet att det nya avtalet innebär att färre typer av information lämnas över till USA ger inte en korrekt bild av verkligheten. Ändringen är kosmetisk, eftersom datafält i många fall har slagits samman (istället för att strykas) för att summan av antalet datafält ska bli lägre.

Peter Hustinx säger till tidningen Observer: "Uppgifter om EU-medborgare kommer att vara enkelt tillgängliga för en hel rad amerikanska myndigheter och det finns ingen begränsning av vad de får göra med informationen". Ordföranden för den brittiska medborgarrättsorganisationen Privacy International säger till samma tidning att det nya avtalet "ger amerikanska myndigheter en enorm makt".

Av informationen i media framgår inte från vilka källor de särskilt känsliga personuppgifterna

ska hämtas.

EU bygger egen databas med flygpassagerare

Som ett led i det så kallade kriget mot terrorismen har EU-kommissionen offentliggjort att man bygger en egen kopia av den amerikanska databasen med information om flygpassagerare. För varje resenär ska 34 sorters information lagras i upp till tre och ett halvt år. Det är fritt för varje medlemsstat att välja mellan att vara med eller inte vara med i databassamarbetet. Redan i oktober ska denna så kallade PNR-databas (Passenger Name Record) vara färdig.

<http://www.edri.org/edrigram/number5.14/EP-PNR-resolution>

http://observer.guardian.co.uk/uk_news/story/0,,2132099,00.html

<http://euobserver.com/9/24416>

Sopor som spionerar

Se upp - den där burken med vita bönor kanske inte är så oskyldig som den ser ut. Den kanske kontrollerar vad du gör! I Ealing, en stadsdel i London, ska spionkameror gömmas i konservburkar som sedan placeras strategiskt bland övriga sopor på uppsamlingsplatser. Syftet är att sätta fast "miljöbrottslingar", det vill säga människor som lägger ut sopor på fel dag eller som låter sopor spilla ut på marken.

I mediareporteringen om denna nya framstöt från "storebror" rapporteras främst om burkar med vita bönor, men det är inte bara sådana som ska försees med ett vakande öga. Även andra konservburkar, liksom föremål såsom vanliga tegelstenar, kan komma att utrustas med spionkameror. Dessa är trådlöst uppkopplade via mobiltelefonnätet, går igång automatiskt när något rör sig och mejlar sedan bilder till stadens kontrollcentral för övervakningskameror.

En talesman för den torystyrda stadsdelsnämnden säger enligt tidningen The Sun att bönkamerorna blir "ett viktigt verktyg för att sätta fast soptunnemissbrukare och klottrare". Han säger också att systemet är riktat mot människor som sätter ut sina sopor när som helst på dagen eller natten. Konservkamerorna införs som en förebyggande åtgärd inför en övergång från sopsamling en gång i veckan till insamling varannan vecka. Upp till 1000 pund i böter kan drabba en sobrottsling.

En talesman för stadsdelsnämnden säger till tidningen Evening Standard: "Människor som envisas med att slänga sina sopor när som helst på dagen eller natten agerar oansvarigt och förstör vår stadsdel. Vi ber inte om ursäkt för att vidta de mest långtgående åtgärder mot de få som fortsätter att förstöra vår stadsdel utan någon tanke på följderna för majoriteten av invånarna".

Alla är inte lika förtjusta i den här high-tech-versionen av sopspioner. En lokal invånare, 64-åriga Danny Christie, säger till media att denna övervakningsmetod är "helt vansinnig". Han säger vidare: "Jag har bott här i hela mitt liv och har aldrig hört talas om något så idiotiskt. Sedan när blir man en brottsling för att man glömmer sätta ut sina sopor? James Bond är den sorts person som förväntas använda spionkameror i bönburkar - inte stadsdelsnämnden. Är det Sovjetunionen eller Korea vi bor i?"

http://www.metro.co.uk/news/article.html?in_article_id=41877&in_page_id=34

<http://www.thesun.co.uk/article/0,,2-2007130274,00.html>

http://www.lse.co.uk/BizarreNews.asp?Code=XS2479250&headline=beans_means_fines

Franska regeringen fruktar amerikansk avlyssning

I Frankrike har regeringens ledamöter förbjudits att använda sig av trådlöst uppkopplade handdatorer av märket BlackBerry. Orsaken är oro för att amerikansk underrättelsetjänst, exempelvis via avlyssningsmyndigheten National Security Agency, kan komma att avlyssna kommunikationen och snappa upp statshemligheter. BlackBerry-systemets servrar står nämligen i USA och Storbritannien. Den franska organisationen SGDN, som är ansvarig för nationell säkerhet i Frankrike, säger att det föreligger en "högst reell risk för avlyssning" om BlackBerry används. Det franska oljebolaget Total har sedan länge ett totalt BlackBerry-förbud för all personal, av säkerhetsskäl. "Det finns många andra handdatorer som är alldeles utmärkta", säger bolaget. Allt enligt Financial Times. Kommentar: Har den svenska statsledningen samma medvetenhet?

http://www.ft.com/cms/s/dde45086-1e97-11dc-bc22-000b5df10621_i_rssPage=61e21220-6714-11da-a650-0000779e2340.html

Aftonbladets expert sågar fartkamerorna

Aftonbladets motorjournalist Robert Collin uttalar hård kritik mot Vägverkets påstående att fartkamerorna längs våra vägar räddade 16 liv under förra året. "Siffrorna är gripna ur luften", säger Collin, som menar att kamerorna huvudsakligen är placerade längs breda och säkra vägar och därmed skapar snygg statistik utan att nämnvärt förbättra trafiksäkerheten. Hittills i år har 20.000 människor fångats av fartkameror och bötfällts, och 170 nya kameror planeras.

<http://www.aftonbladet.se/vss/bil/story/0,2789,1124977,00.html>

http://www.svd.se/dynamiskt/inrikes/did_16331459.asp

Tema internet-censur: Belgisk internetleverantör tvingas filtrera

En domstol i Bryssel har beordrat den belgiska internetleverantören Scarlet att vidta tekniska åtgärder för att hindra sina kunder från att illegalt ladda ned musik. Så kallad filtrering ska införas, som stoppar surfare som försöker sända eller ta emot innehåll där upphovsrätten tillhör medlemmar i Belgian Society of Authors, Composers and Publishers (SABAM). Scarlet har fått sex månader på sig att bygga upp filtreringen.

<http://www.edri.org/edriagram/number5.14/belgium-isp>

Google gör eftergift åt integriteten

Sökmotorjätten Google ska korta ned den tid som cookies på användarnas datorer ligger kvar med information om vilka sidor de besökt. Tidigare var radering inställd att ske år 2038, nu ska istället cookies raderas efter två år. Den tiden förlängs dock så snart en användare besöker samma sida igen. För några månader sedan gjorde Google en annan eftergift åt den personliga integriteten, när man beslutade sig för att efter 18-24 månader "anonymisera" den information om sökningar och från vilket IP-nummer de gjorts som sparas på företagets interna servrar. En företrädare för EU:s dataskyddsmyndighet säger att det som oroar mest är lagring av sökningar på sökmotorföretagens egna servrar, inte cookies, och att många andra företag än Google (såsom Yahoo och Google) fortfarande inte är öppna med hur de hanterar den lagringen.

<http://www.nyteknik.se/art/51545>

Fler och fler arbetssökande kontrolleras mot brottsregistret

Det blir allt vanligare att företag som en del i rekryteringsprocessen ber att få ett utdrag om kandidaterna ur det så kallade belastningsregistret, som innehåller information om brott. Detta förfarande har fördubblats i omfattning de senaste fem åren. I de flesta fall har företagen egentligen inte rätt att begära utdrag, men de kandidater som vägrar att "frivilligt" lämna sådant riskerar naturligtvis att sorteras bort.

http://www.svd.se/dynamiskt/inrikes/did_16320091.asp

Ny övervakande försäkring lanserad i USA

Det amerikanska försäkringsbolaget Safeco har lanserat en ny försäkringsprodukt, en bilförsäkring tänkt för tonårsföräldrar. Föräldrarna kan ställa in hur långt, hur fort och hur länge tonåringen får köra med familjens bil. En svart låda i bilen övervakar sedan tonåringen, och föräldrarna får ett SMS om någon av gränserna överskrids. Tanken är att skadorna ska minska. Kommentar: Detta leder till tillvänjning. Trenden är tydlig. Det brittiska försäkringsbolaget Norwich Union har lanserat försäkringsprodukten Pay as you drive, en försäkring för vuxna som hela tiden sänder data till försäkringsbolaget och var, när och hur fort bilen körs. Även andra försäkringsbolag, i andra länder, har lanserat övervakningsförsäkringar. Läs gärna min rapport om bilövervakning "Med storebror i baksätet" som kan laddas ned som pdf eller mp3 via länken nedan (scrolla ned en bit), eller beställas på papper från Den Nya Valfärden.

Teensurance: <http://www.teensurance.com/>

Pay as you drive: <http://www.norwichunion.com/pay-as-you-drive/>

Med storebror i baksätet: <http://www.dnv.se/podcast>

Privata läkares sekretess hotas

En person som värnar extra noga om sina känsliga hälsouppgifter kan idag vända sig till en privatläkare för att slippa få sina journaluppgifter införda i landstingens system. Denna möjlighet kan dock komma att försvinna med anledning av det som kallas Gemensam VårdDokumentation (GVD). Idén med GVD är just att all dokumentation inom offentligt finansierad vård ska vara gemensam. "Anslutning till GVD kommer i framtiden att vara en förutsättning för att kunna verka som vårdproducent inom Stockholms läns landsting", skriver tidskriften "Nyhetsbrev från beställare vård" i sitt juninummer. "Den absoluta sekretess som våra patienter hittills har kunnat erbjudas hos oss privatläkare kan kanske bli omöjlig att uppnå inom offentligt finansierad sjukvård i framtiden", skriver Åsa Pravitz från organisationen Privatläkarna i tidningen Privatläkaren med anledning av GVD. Pravitz är Privatläkarnas representant i Läkarförbundets råd för etik och ansvar.

Irländska myndigheter säljer personuppgifter till deckare

Den irländska motsvarigheten till Datainspektionen, The Irish Data Protection Commissioner, har upptäckt att irländska statstjänstemän i stor omfattning säljer eller läcker personuppgifter ur olika register till försäkringsbolag. Bland annat släpps försäkringsbolag in i polisens olika

register i samband med att de tar ställning till ersättningsanspråk efter trafikolyckor. Det har också avslöjats att tjänstemän på det irländska socialdepartementet rutinmässigt läcker sociala uppgifter och anställningsinformation till privatdetektiver. Informationen har bland annat hamnat hos försäkringsbolag. The Irish Data Protection Commissioner anser att läckandet sker rutinmässigt.

<http://www.edri.org/edrigram/number5.14/irish-data-leaking>

<http://www.digitalrights.ie/2007/07/16/welfare-records-leaked-to-insurers/>

Amerikansk kongressrapport om data mining

Den amerikanska kongressens researchorganisation har släppt en rapport om användning av data mining i det så kallade kriget mot terrorismen. Data mining innebär att stora mängder elektroniska fotspår om människor samlas in, för att sedan matas in i särskilda programvaror med bland annat mönsterigenkänning. Dessa "profilerar" människor. Läs rapporten via länken nedan.

<http://www.fas.org/sgp/crs/homesec/RL31798.pdf>